

BLACK SEA ADVISORY COUNCIL /BISAC/
CONSILIUL CONSULTATIV PENTRU MAREA
NEAGRA

Асоциация, регистрирана в регистъра на
Юридически лица с нестопанска
Цел (ЮЛНЦ)
На Р България ЕИК 176964109
Седалище и адрес на управление:
Варна, ул. „Охрид“ №24-26, етаж 1
office@blsaceu.eu

Asociatie, inregistrata in Registrul
persoanelor juridice fara scop patrimonial
al R Bulgaria, CUI 176964109
Sediul si adresa de conducere:
Mun. Varna, str. "Ohrid" N 24-26, etaj 1
office@blsaceu.eu

ПРОТОКОЛ

Фокус група 6 на КСЧМ – 21 февруари 2024

„ФГ 6 – Еволюция на риболова и морските аквакултури и въздействието на войната“

На 21 февруари 2024 се проведе заседание на Фокус група 6 на КСЧМ на тема „Еволюция на риболова и морските аквакултури и въздействието на войната.“ Срещата се проведе хибридно, с физическо присъствие в Констанца и онлайн чрез платформата Zoom.

Участници в срещата:

За тази среща следните участници отговориха на поканата на КСЧМ, представляващи национални органи или изследователски институти от двете държави-членки:

Г-н Михаил Леонов - Заместник-държавен секретар, Министерство на земеделието и развитието на селските райони и Г-н Габриел Попеску – Национална агенция по рибарство и аквакултури, НАРА Румъния, който участва в срещата в Констанца.

Онлайн:

Г-жа Анкуца Казимирович – Национална агенция по рибарство и аквакултури, НАРА Румъния

Г-жа Отилия Михаил – Министерство на околната среда, водите и горите, Румъния

Г-н Каталин Платон – Президент на ROMFISH

Г-н Георге Стефан - Генерален директор - дирекция "Рибарство" - Орган за управление на Оперативната програма за рибарство и морско дело (DGP-AMPOAM)

Г-н Едуард Диаконяса – дирекция "Рибарство" - Орган за управление на Оперативната програма за рибарство и морско дело (DGP-AMPOAM)

Г-н Виктор Ница и г-жа Лаура Бойченко – Национален институт за морски изследвания и развитие “Григоре Антипа” (NIMRD)

Г-жа Миу Адина-Юлиана и г-жа Оана Станковичи Биану – Агенция за опазване на околната среда, АРМ Констанца

Г-жа Симона Кирякова, ИАРА България

Г-жа Виктория Николова

Г-жа Михаела Велинова, Главна дирекция „Обща политика в областта на рибарството“, Министерство на земеделието и храните

Г-н Стоян Котов, Министерство на земеделието, България

Срещата се открива от г-н Йордан Господинов, водещ на събранието.

Г-н Габриел Попеску – НАРА Румъния, представя мерките, приложени по време на пандемията и войната в подкрепа на сектора на риболова и морската аквакултура.

За облекчаване на трудностите, изпитвани от рибарите по време на пандемията, през 2021 г. и 2022 г. 14 икономически оператора (собственици на риболовни кораби) сключиха договори по проекти „Финансово подпомагане поради временно намаление на продажбите от собствена продукция в резултат на епидемията от COVID 19“ с помощта на РОРАМ, както следва:

- през 2021 г. 11 икономически оператори получиха достъп до средства, обща стойност на проектите = 3 512 541,98 леи

- през 2022 г. 3 икономически оператори са получили достъп до средства, обща стойност на проектите = 1 178 097,97 леи

Общо:

14 икономически оператора с обща стойност на проектите = 4 690 639,95 леи.

За съжаление, поради прилаганата методика, всички тези икономически агенти са получили предизвестия за връщане на тези суми през втората половина на 2023 г.

Що се отнася до подкрепата за войната, има законодателен проект в тази насока в процес на одобрение, но поради проблемите с подкрепата, предоставена за периода на пандемията, се търсят решения, за да се избегне повторението на ситуацията.

Актуализираната ситуация за последните 5 години по отношение на броя на постигнатите риболовни дни, състоянието на улова по видове и броя на корабите, които са направили излети в морето през този период, можете да видите в таблицата, изпратена до КСЧМ.

Общ улов за периода 2019-2023 г.: 21210282,6 кг/ 21210,2826 тона, както следва за всяка година: 2019 г. - 7149210,85 кг, 2020 г. - 4462847,43 кг, 2021 г. - 3127131,3 кг, 2022 г. - 3175623 кг, 2023 г. - 3295470 кг.

Що се отнася до броя на риболовните дни, през периода 2019-2023 г. са постигнати общо 20073 риболовни дни, регистрирани годишно, както следва: 2019 г. – 4907 риболовни дни, 2020 г. – 4285 риболовни дни, 2021 – 3387 риболовни дни, 2022 г. – 3584 риболовни дни, 2023 г. – 3910 риболовни дни. Броят на активните кораби в периода 2019-2023 г. е общо 705, със следното годишно разпределение: 2019 г. – 146 кораба, 2020 г. – 131 кораба, 2021 г. – 141 кораба, 2022 г. – 143 кораба, 2023 г. – 144 кораба.

Дискусии:

Г-н Драгош Бухай: Що се отнася до улова, забелязвам, че има малко увеличение през 2023 г. в сравнение с 2022 г. със 120 тона, калканът е намалял, но забелязвам, че цацата се е увеличила. Леферът през 2023 г. не се среща много сред улова и отбелязвам факта, че мидите също намаляха. Риболовните дни са се увеличили.

Следва презентация на г-н Георге Стефан – генерален директор DGP-АМРОРАМ, като отговор на информацията, поискана от КСЧМ чрез имейл адрес. До КСЧМ е изпратена писмена ситуация на проектите, финансирани по оперативна програма „Рибарство“.

1. По отношение на ситуацията с действителната финансова подкрепа, предоставена на риболовния сектор по време на пандемията и в резултат на агресията на Русия срещу Украйна, DGP АМ РОРАМ, чрез покани за мерки 1.9 Временно прекратяване на риболовните дейности, 11.11 Мерки за обществено здраве и IV. 4 — Преработка на рибни продукти - чл. 69 ал. (3) (временно намаление на продажбите на собствени преработени продукти в резултат на улова, направен в Черно море поради COVID -19), предоставя финансова подкрепа за смекчаване на ефектите от пандемията върху риболовния сектор в Румъния.

Тази финансова подкрепа беше условна, съгласно Регламент (ЕС) №. 508/2014, който демонстрира връзката между пандемията от Covid-19 и икономическите загуби, понесени от рибарите. Органите, извършили последващия контрол върху отпуснатите

суми, тълкуват много строго разпоредбите на наредбата. Това тълкуване предполага, че във време, когато икономическият и социален живот е почти в застои поради пандемията и притесненията на всички, включително рибарите, са фокусирани върху проблемите на почти оцеляването, рибарите трябва да идентифицират и запазят писмени доказателства за връзката между Covid - 19 и техните икономически загуби. При липсата на тези доказателства са започнати процедури за възстановяване на получените суми, като ситуацията е следната: съставени са 13 констативни протокола, а един проект е в процес на проверка.

Що се отнася до финансовата подкрепа поради агресията на Русия срещу Украйна, тя може да бъде предоставена чрез РАР 2021-2027 г., отнасяща се за периода 24.02.2022 г. — 31.12.2022 г., изразяваща се в компенсирани икономически загуби в резултат на ефективното временно спиране на риболов.

2. Подробности относно броя на фирмите, успели да получат достъп до финансовата помощ в този сегмент, размера на предоставената помощ и периода, в който е предоставена.

В периода 2020-2021 г. - 39 проекта с допустима финансова подкрепа, отпусната чрез тези мерки на стойност 11 544 827,87 RON, както следва:

- Мярка 1.9, 14 проекта бяха договорени с обща допустима стойност от 4 690 639,95 RON.

- Мярка 11.11, 24 проекта бяха договорени с обща допустима стойност от 3 156 631,00 RON

- Мярка IV.4 - 1 проект с обща допустима стойност 3 697 556,92 RON

3. Оценка на ефективността на предоставената до момента държавна помощ: сложност на процедурата за достъп, брой кандидатстващи фирми, продължителност на безвъзмездната помощ от момента на наличност на ниво ЕС и дата на фактическото предоставяне.

ГДП АМ ПОПАМ не предоставя държавна помощ по ПОПАМ 2014-2020г.

По отношение на подпомагането, предоставено чрез РОРАМ 2014-2020, процедурите трябва да са в съответствие с разпоредбите на регламентите на ЕС, което включва следните аспекти:

а) От гледна точка на сложността:

-сумата на подкрепата, която може да бъде установена чрез класическия метод на изчисление за всяко искане за финансиране въз основа на набор от документи на кандидата или чрез опростения метод на разходите, който включва плащането на фиксирана сума (напр.: 10 000 евро), на стойности за единица (напр.: 2 евро/кг) или прилагане на процент към стойност на определени счетоводни данни (напр.: 15% от продажната стойност). Този втори метод елиминира до голяма степен административната тежест за кандидата, тъй като реалната загуба не се проверява, а се приема по опростената формула за разходите. За РАР 2021-2027 всички компенсации ще бъдат предоставени въз основа на опростени разходи.

- допустимостта на подпомагането, което е предвидено в правилата на ЕС и националните правила. За риболовния сектор по-специално регламентите FERAM и FEAMPA предоставят редица условия, които трябва да се спазват, свързани главно с предишната дейност на рибаря и въздействието върху риболова. Например регламентите предоставят подкрепа за временно преустановяване, но това зависи от броя на дните на риболовна дейност, които се припокриват точно с периода, през който риболовната дейност трябваше да бъде временно спряна. По този начин този минимален брой дни на риболовна дейност води до намаляване на броя на допустимите рибари. Този минимален брой дни на риболовна дейност намалява броя на отговарящите на изискванията рибари.

- трябва да се докаже причинно-следствената връзка между икономическите загуби, понесени от рибарите, и причината, посочена за тези загуби. В случай на военна агресия

на Русия срещу Украйна регламентът предвижда състояние на опасност, т.е. повишаване на цените на определени суровини (горива), които бяха потвърдени на колективно ниво, чрез информация, получена от Генералния щаб на Военноморски сили, съответно от Националния статистически институт. За разлика от това, в случая с пандемията Covid-19 причинно-следствената връзка трябваше да се докаже индивидуално, за всеки отделен случай, въз основа на доказателствата, представени от кандидата.

Тези елементи са сред основните причини, които усложняват предоставянето на финансовата подкрепа.

б) По поканата за мярка 1.9 са подадени 16 заявления за финансиране и 14 са одобрени.

в) продължителността на безвъзмездната помощ от момента на наличност на ниво ЕС и датата на действителното отпускане се влияе от продължителността на подготовката на националната нормативна рамка за прилагане на подкрепата и датата на приключване на събитието, което определи отпускането на подкрепата или друга дата, установена от органите:

- подготовката на националната нормативна рамка изисква промяна на оперативната програма (в зависимост от случая) и разработване на ръководство за кандидатстване. В хипотезата, при която размерът на подпомагането се предоставя според действителните разходи, разработването на ръководството отнема по-малко време, но административната тежест за кандидата и управляващия орган е по-голяма, поради степента на детайлност на разходите. Ако размерът на подкрепата се отпуска според опростените разходи, разработването на ръководството отнема повече време, тъй като трябва да се установи формула за изчисление с консултация и участие на няколко институции (НАРА, INS),

- датата на завършване на събитието или датата, определена от властите, е необходима за установяване на периода, за който се отпуска финансовата подкрепа. Едва след изтичането на този срок може да се определи какъв е размерът на финансовата подкрепа. Например, в случай на пандемия от Covid-19, подкрепата може да бъде изчислена и предоставена след крайния срок 31 декември 2020 г., предвиден в Регламента FERAM.

4. Оценка на потенциалните бенефициенти за тези средства от гледна точка на текущата допустимост, необходима за достъп до програмата за аквакултури и рибарство.

Оценката на допустимостта на потенциалните бенефициенти ще бъде извършена в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1139 (Регламент FEAMPA). Принципът за допустимост на заявленията за финансиране е предвиден в чл. 12 и съгласно него дейностите трябва да попадат в обхвата на конкретните приоритети и цели и да са в съответствие със законодателството на ЕС.

За да не бъде обявен за недопустим, операторът не трябва да е допускарал или да допусне до 5 години след датата на последното плащане разпоредбите, предвидени и подробно описани в чл. 11 от Регламент FEAMPA: сериозни нарушения на Общата политика в областта на рибарството, участие в ННН риболов, извършване на престъпления срещу околната среда и извършване на измама в контекста на FERAM или FEAMPA.

Освен това те не са допустими, наред с другото, съгласно разпоредбите на чл. 13 от наредбата относно:

- увеличаване на риболовния капацитет на риболовен кораб.
- строителство, придобиване или внос на риболовни кораби.
- инвестиции на борда на кораби за спазване на правото на ЕС, с изключение на задължението за контрол.
- инвестиции на борда на кораби, които са извършвали риболовна дейност за по-малко от 60 дни през две календарни години преди подаването на искането за финансиране.
- подмяна или модернизация на основен или спомагателен двигател (в рамките на приоритет 1)

В допълнение към разпоредбите на регламента FEAMP, при следните условия също има недопустимост на операторите:

- ако са в процедура по ликвидация на оператора в несъстоятелност.

- ако са регистрирани в регистъра на длъжниците РАР и/или РОРАМ 2014-2020, до пълното изплащане на дълга към MADR, включително принадлежностите, с изключение на тези, които се възползват от платежни улеснения, свързани с тези дългове, предоставени от фискалния орган в съответствие с разпоредбите на Данъчния процесуален кодекс.

В момента извънредната заповед относно финансовия поток и решението на правителството относно рамката за изпълнение на Програмата за аквакултури и рибарство 2021-2027 г. са в процес на одобрение. След тяхното одобрение, след процеса на обществено обсъждане, ще бъдат финализирани ръководствата за кандидата, които ще съдържат цялата необходима информация относно условията за достъп до РАР.

Г-н Георге Стефан: Молбата ми е вие, представителите на сектора, да сте по-твърди и да ни помогнете, защото имахме мерки за пристанищната инфраструктура по 2 програми и не се постигна много. Риболовното пристанище, което трябва да бъде вашето безопасно място, мястото, където можете да вземете улова си, да снабдите кораба с всичко необходимо, трябва да бъде направено и завършено, за да може да функционира. Вие заедно с НАРА трябва да направите тези инвестиции и да имате достъп до средства.

За временното спиране (забрана за улов на калкан) сме отделили 580 хил. евро. За 4-те години, като се има предвид квотата на калкана, това ще означава около 150 хиляди евро на година. Освен това отделихме голяма сума за контрол и събиране на данни - 35 милиона евро, в които основен бенефициент трябва да бъде НАРА, в която да направят плановете за контрол, оборудване за контрол, национален план за събиране на данни. Също така, в специфична цел 1.4 можем да финансираме програми за научни изследвания и иновации в областта на риболова и аквакултурите. Все още разполагаме с 3,5 милиона евро за вашата област на интерес, свързана с биоразнообразието, по-точно събирането на отпадъци - защитени морски зони - за действия като: идентифициране, събиране, доставка, управление на отпадъци от изоставени риболовни уреди. Тук можем да финансираме и разширяването на морската защитена зона, както и управлението на морските защитени зони. Трябва да сме сигурни, че ще получим нашите квоти от ЕС, с риболовните флотове, които имаме. В други черноморски страни нямат ограниченията и правилата в регистъра на риболовния флот. При тях, ако корабът се повреди, го сменят. Тук, а вероятно и в България, корабите са много стари и не поддържат модификации. Радвам се, че има такова тясно сътрудничество между рибарите от Румъния и България и ви поздравявам за работата и смятам, че ние в министерствата също трябва да провеждаме такива дебати и срещи.

Дискусии:

Г-жа Михаела Миреа: Благодаря за предоставената информация от НАРА и ГДП АМ ПОРАМ. Тази непрекъсната комуникация е от полза и за двете страни, но особено за нашите членове, които имат достъп до актуална информация. Мисля, че ролята на нашия съвет е да прави преглед от време на време на развитието на риболовния сектор и тези препятствия, пред които е изправен. Много е хубаво, че има различни фондове за финансиране, национални и европейски, това, което разбрах с времето е, че и румънските, и българските кандидати не са пионери в усвояването на тези средства. В миналото КСЧМ е изпращал препоръки за това как условията за кандидатстване, особено за национални фондове, могат да бъдат направени по-достъпни за румънските и българските бенефициенти. Вярно е, че е важно отпускането на тези средства и мерките, за които се разпределят тези средства, но в същото време е важно да има кой да има достъп до тях и да има кой да реализира проектите. Особено в дискусиите с румънските

колеги се отбелязва загриженост, свързана със съществуването на този одитен доклад и този конфликт от страна на получената държавна помощ, тези компании вече няма да имат достъп до бъдещи средства. Ако можете да ни помогнете с пояснение по този въпрос. Ако това е вярно, на практика румънските бенефициенти няма да имат възможност да имат достъп до тези средства.

Г-н Георге Стефан: Ако бенефициентите на проектите с проблеми имат констативен протокол и имат график с данъчната администрация, те пак могат да подават проекти и отговарят на условията. Ако нямат график и фигурират в регистъра на длъжниците при нас, те вече не могат да бъдат допустими при тези условия.

Г-жа Михаела Миреа: Имате ли някаква представа за положението на допустимите и недопустимите?

Г-н Георге Стефан: Не мога да ви дам поглед над тази ситуация сега, защото е съвсем скорошна и с мнозинството от тези бенефициенти сега сме в съда, където те поискаха протоколите да бъдат анулирани. За съжаление до момента съдът не е раздал справедливост на никого, но все пак имат право да обжалват.

Г-н Лауренциу Миреа: Бих искал да направя малко допълнение относно 14-те черноморски компании, които са получили достъп до помощта за Covid. Информирам ви, че само една компания се отърва от тези проблеми, а останалите 13 в момента са под принудително изпълнение в ANAF Румъния. Бяха направени различни опити за постигане на разбирателство с ANAF (Национална агенция за фискална администрация), разсрочване, които не бяха приети. Някои от търговските дружества също се опитаха да обявят оздравяване и несъстоятелност. Положението е много тежко. Спрямо последните 5 години тези 3200 тона са много малко. Секторът е в много тежка ситуация. Заедно с властите трябва бързо да намерим решения.

Г-н Каталин Платон: Само няколко пояснения, свързани с тези доклади за нередности. На първо място, всеки бенефициент има възможност да оспори този протокол в съда, в две посоки. Първото направление е отлагане на изпълнението, а второто е разглеждане по същество. По време на процеса по спиране на изпълнението той може да кандидатства за финансиране безпроблемно, тъй като все още не е в регистъра на длъжниците. Ако получи спиране на изпълнението до разглеждане на съдебния процес по същество, той все още може да кандидатства за финансиране. Регистрацията в регистъра на длъжниците се извършва в момента, в който има окончателно решение, че трябва да плати сумата и до момента на плащането той ще бъде регистриран в регистъра, така че тогава не може да подаде заявление за финансиране. Що се отнася до ситуацията с Covid-19, ние в сектора на аквакултурите също бяхме засегнати от тълкуването на разпоредбите и ви уведомявам, че делото беше спечелено по същество на първа инстанция и очакваме обжалване пред Върховния съд. В съда има шанс да спечелите тези дела. Съжалявам, че се стигна до тази ситуация с риболова.

Следва изказване на г-н Стоян Котов, от българското Министерство на земеделието, Орган за управление на програмата за рибарство, в отговор на информация, поискана от КСЧМ относно дискусиите на срещата.

1. Ситуацията с реалната финансова подкрепа, предлагана на риболовния сектор по време на пандемията и в резултат на агресията на Русия срещу Украйна и подробности за броя на компаниите, които са имали достъп до финансова помощ в този сегмент, размера на предоставената помощ и периода, в който е предоставена.

В подкрепа на сектора на рибарството и смекчаване на последиците от пандемията от COVID-19 е отворен прием за:

- отпускане на компенсации за временно спиране на риболовните дейности – „Подкрепа за собствениците на риболовни кораби и рибарите за преодоляване на икономическите

последници от огнището на COVID-19, в резултат на временното спиране на риболовните дейности“ – общо 151 договора на стойност 4 728 860 лв. БФП;

- компенсации за производителите на аквакултури – „Подпомагане на производителите на риба и други водни организми за преодоляване на икономическите последици от пандемията от COVID-19“; на стойност 3 953 027,8 лв. БФП за 110 договора и по двата метода.

- компенсации за преработвателни предприятия - Подпомагане на предприятия, преработващи риба и продукти от аквакултури за преодоляване на икономическите последици от пандемията от COVID-19 в размер на 2 738 300 лв. БФП за общо 35 договора.

По тези процедури са открити два приема – съответно през юни 2020 г. и през февруари 2021 г., като предоставената информация е обща и за двата приема.

Ние като управителен орган получихме санкции, а при второто плащане се самоотчетохме и направихме 10% корекция.

С цел подпомагане на сектора на рибарството и смекчаване на последиците от агресивната война на Русия срещу Украйна, приемът беше отворен съгласно следните процедури:

- По процедурата „Временно спиране на риболовната дейност в резултат на агресивната война на Русия срещу Украйна, която застрашава сигурността на риболовната дейност или възпрепятства икономическата жизнеспособност на риболовната дейност“ са открити два приема. В първия са сключени 42 договора на стойност 877 152,83 лева. През декември 2023 г. беше открит нов прием по процедурата. Към момента са подадени 25 проектни предложения на стойност 828 427,07 лв.

- По процедурите „Мерки за снабдяване на пазара – сектор „Риболов“, сектор „Аквакултури“ и сектор „Преработка на продукти от риболов и аквакултури“ са открити два приема, съответно през май 2023 г. и през декември 2023 г., като приемът от декември още не е приключила.

- „Мерки за снабдяване на пазара – сектор „Риболов“ – сключени 14 договора на стойност 211 751,2 лв. БФП;

Подадени са 16 проектни предложения на стойност 1 317 950,42 лв. за текущ прием,

- „Маркетингови мерки – сектор аквакултури“ на стойност 3 188 911,66 лв. за 55 сключени договора;

За текущия прием са подадени 41 проектни предложения на стойност 4 427 012,92 лева.

- „Мерки за предлагане на пазара – сектор Преработка на продукти от рибарство и аквакултури“ – 32 договора на стойност 4 661 270,47 лв. БФП.

Според втория прием стойността на постъпилите 44 предложения е 8 454 164,48 лв.

Общият брой на фирмите, които са получили финансова подкрепа за смекчаване на негативните последици от двете кризи, е 174.

2. Оценка на ефективността на предоставената до момента държавна помощ: сложност на процедурата за достъп, брой кандидатстващи фирми, продължителност на безвъзмездната помощ от момента на наличност на ниво ЕС и дата на предоставяне. - България е първата страна-членка на Европейския съюз, която въведе компенсаторни мерки в подкрепа на риболовния сектор за смекчаване на последиците от пандемията от COVID-19, както и съкратени срокове за оценка на проектите предложения. Опростени разходи бяха въведени в условията на прилагане на мерки за компенсация на оператора за смекчаване на последиците от агресивната война на Русия срещу Украйна. Този подход важи и за програмния период 2021-2027 г.

3. Оценка на потенциалните бенефициенти на тези средства по отношение на текущата допустимост, необходима за достъп до Програмата за аквакултури и рибарство. - Допустимостта на кандидати в рамките на процедурите на ПМДРА се определя от

разпоредбите на европейското и националното законодателство в областта и следва да се отбележи, че няма съществени разлики в предписаните правила относно допустимостта на кандидатите на ПМДРА. За типа дейност окончателно преустановяване на риболовни дейности изискването за допустимост е рибарите, засегнати от окончателно преустановяване, да са работили в морето на борда на риболовен кораб на ЕС най-малко 90 дни годишно през последните две календарни години, предхождащи годината на риболов при подаване заявлението за подпомагане. Правилата на ОПОР ще продължат да се спазват и по отношение на незаконния, недеklarиран и нерегулиран (ННН) риболов, като се повиши ефективността на контрола по тяхното спазване чрез модернизиране на информационната система за осъществяване на контролна дейност. Заявления от оператори, които са извършили сериозни нарушения на правилата на ОПОР, също няма да бъдат приемани.

Имаме и мерки, свързани с местни инициативни групи, където получихме 33 проекта, и искания за създаване на тези групи.

Г-н Каталин Платон: Поради грешки в тълкуването на ръководството, не се използват опростени разходи, както препоръчва Европейската сметна палата. Радвам се, че в България беше използвана опростената разходна процедура по отношение на компенсациите поради конфликта в Украйна, проработи и беше успешно одитирана. Финансовата корекция от 10% при Covid компенсациите в България за бенефициентите ли е приложена или за цялата оперативна програма? Въпрос към г-н Георге Стефан – Защо Румъния също не използва този тип корекция?

Г-н Стоян Котов: Отпуснаха се обезщетения на две вноски за Ковид. Първото постъпление беше одитирано и финансовата корекция беше приложена към сметката на управляващия орган. При втората вноска директно намалихме с 10%. Одитният орган одобри тази корекция и Министерството и корабособствениците поеха тези корекции. Що се отнася до опростените разходи, вярно е, сега прилагаме този аспект в методологията за войната в Украйна.

Г-н Георге Стефан: Предлага на г-н Стоян Котов да проведе дискуссионни срещи по тези въпроси. Корекцията, дадена в България, не е направена от управляващия орган, а от националния орган в София. Не можем да предложим това. Може да дойде от одитния орган. Поисках финансова корекция по проблема с апорта на одитния орган от комисията и те не се съгласиха. Като цяло тази финансова корекция, която одиторите наричат „плоска ставка“, се предоставя на управителния орган и има проценти, които одиторите определят според разпределените бюджети. Разбрах, че България намали 2-рата вноска с 10%, колкото беше намалена финансовата корекция при първото обжалване на опростените разходи. Все още не сме дали помощта за войната в Украйна, но по новата програма ще използваме опростените разходи и румънският одит трябва да я приеме, защото е в регламента. Искахме да отворим покана през декември, но това се забави.

Г-н Едуард Диаконеаса: През декември 2023 г. в България стартира прием на компенсация. Беше ли за 2014-2020 или 2021-2027?

Г-н Стоян Котов: Обезщетението е за 2014-2020 г., но отчита дейности, извършени през 2023 г.

Г-н Даниел Бухай: Бих искал да предложа на г-н Георге Стефан да вземе под внимание своя правен прецедент. Ако в България временното преустановяване се тълкува и се санкционира с 10%, защо в Румъния се правят корекции със 100% от отпуснатите средства? Ако можехме да използваме този правен прецедент при обжалване на този одитен доклад, тъй като ние преценяваме две различни мерки в подобна система със същите проблеми.

Г-н Георге Стефан: Убеден съм, че решението на одитния орган в България да приложи финансова корекция се основава на законодателството на Република България. Тук не

става въпрос за европейско законодателство. Одитният орган в Румъния има законодателство, адаптирано към Румъния. Може би броят на проектите в България е определящ фактор за прилагането на тази корекция, тъй като е 10 пъти по-голям брой проекти в сравнение с Румъния. Вероятно нашите одитори са преценили, че тъй като има само 14 проекта, това е количествено измеримо и определимо количество, и след това са проверили всеки проект поотделно.

Г-н Стоян Котов: Когато имаме отклонение в този одит е добре да сравним няколко бенефициента и тогава ще имаме по-малки отклонения като краен резултат. Направихме оценка на всички проекти, но се оказа, че отклонението е 10%, поради тази причина използвахме 10% корекция. Прав си, много по-детайлна оценка може да се направи само на 14 проекта. А при изчисляване след определен процент можете да достигнете до 100% корекция.

Следва изказване на г-жа Михаела Велинова, Дирекция Обща политика по рибарство, Министерство на земеделието и храните, относно българския флот за последните години. Все още не са готови окончателните данни за разтоварване за 2023 г. Уловът през последните 5 години има както положителен, така и отрицателен резултат предвид кризите от последните години, като спрямо 2019 г. намалението е с 30%. През 2021 г. се наблюдава възстановяване на уловените тонажи. През 2020 г. намалението е 40%. Говоря за риболовни дейности само по отношение на кораби в Черно море. Разликите се дължат на няколко дейности, които се извършват в морските пространства. Задължение на държавите е да изготвят планове за морските пространства, за да улеснят използването им.

Г-н Йордан Господинов представя официалните данни за България, относно улова по видове, представена е ситуацията с улова по видове от 2019 до 2022 г. От представените аспекти и годишните тонажи на улова се вижда, че годините, свързани с Covid кризата и войната, представляват видимо и ясно намаление, тъй като през тези периоди екипажите отказват да извършват риболовна дейност.

Годишният улов за периода 2016 - 2022 г. е както следва: 2016 - 8537200 кг, 2017 - 8467700 кг, 2018 - 8602401 кг, 2019 - 10269631 кг, 2020 - 6228,0609 кг, 2021 - 8920457,1 6 кг, 2022 г. – 5546353 кг.

Накратко бяха представени и данни за производството на морски аквакултури.

Г-жа Михаела Велинова: Искам да обърна внимание на някои неща. Първо, по отношение на аквакултурата, намаляването на производството започна през 2020 г., когато морските ферми бяха намалени с 30%. По отношение на улова по видове може да се види, че войната в Украйна оказва много голямо влияние върху това какво означава риболов.

Г-н Каталин Платон: Бих искал да добавя малко информация относно аквакултурата. ЕК стартира „Стратегически насоки за развитие на аквакултурата“ през 2021 г. Аквакултурата е по-скоро под контрола на държавите членки, отколкото на ЕК. Прекомерната бюрокрация и достъпът до пространство пречат на развитието на аквакултурите. Въпросът, повдигнат от нас на Съвета по аквакултури, беше относно факта, че щом аквакултурата е селскостопанска дейност, защо не може да се ползва от същите форми на подпомагане като земеделието. В резултат на това дадох препоръка до комисията да анализира обща политика за аквакултурата, която да използва определени форми на подкрепа, подобни на тези в селското стопанство. Моето желание е да засилим сътрудничеството, за да разберем какво е аквакултурата, защото много често тя не се разбира.

Г-н Георге Стефан: Чрез новата програма за риболов и аквакултура възнамеряваме да популяризираме аквакултурата в Черно море, като развъждаме пъстърва. Има интерес към Румъния и се надяваме инвестицията да бъде направена. Впечатлен съм от броя на корабите на българския флот. В България на Черно море или на Дунав има ли проекти да

се правят рибарски пристанища за разтоварване? Ако е така, как са направени? Чрез сдружения или местни кметства се кандидатства за изграждането им?

Г-н Йордан Господинов: Имаме проекти в България за инфраструктура, заслони, места за разтоварване. Общо рибарско пристанище има и във Варна, където има склад за инвентар, място за почивка, ресторант, административни помещения.

Г-жа Михаела Велинова: Препоръчвам да се провери доклада на комисията за аквакултурата. Ще изпратим линк по имейл. Що се отнася до дерегистрацията на корабите, това стана по инициатива на корабособствениците.

Г-н Стоян Котов: През последните две финансови години можем да кажем, че рибарските пристанища са направени от кметството, за модернизиране на пристанищата във Варна, Несебър, Черноморец, Поморие. Изградени са нови обекти в Созопол, Крайморие и на р. Дунав. Местата и пристанищата са разграничени от нашето законодателство. Местата са точки с по-малко инвестиции, но могат да поемат функциите за дребен риболов.

Г-н Каталин Балабан: Като се има предвид, че обсъждаме възможността за достъп до програми за подпомагане, насочени директно към рибарите и организациите, бих искал да ви попитам дали имате краен срок относно одобрението на насоките за МИРГ-ове, като се има предвид, че ние формираме Делтата на Дунава и малките рибари имат достъп до него чрез МИРГ.

Г-н Георге Стефан: Точно тази сутрин иммахме среща и решението на правителството и наредбата, одобрена от всички министерства, бяха изпратени днес на правителството, за да бъдат одобрени на заседанието на правителството. Веднага след като тези документи бъдат публикувани в официалния вестник, ние ще извършим необходимите процедури и ще актуализираме ръководствата възможно най-скоро. Приоритетите, които си поставяме са: 1. Много бързо ще отворим процедурата за МИРГ; 2. Аквакултури - през лятото трябва да бъде открит прием за аквакултури и преработка. 3. Вече работим и ще направим ръководството за НАРА, за да започнем работата по рибарското пристанище в Мидия. 4. Колкото е възможно по-скоро искаме да отворим прием за Украйна, за загубите, претърпени от войната.

Г-н Йордан Господинов и г-н Драгош Бухай благодарят на участниците за тяхното участие и принос към дискусиите по темата на фокус групата и закриват срещата.

Протоколчик: Г-жа Анка-Мария Панаит

Председател на КСЧМ: Г-н Драгош Бухай